



Nro. 14.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Februáriusnak 16-dik napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

Farsang farkán tsúsz a' fa szán, régi, és a' tapasztaláson fundáltatott köz példa beszédje a' Magyaroknak, a' melly e' télen sem a' keresztények, sem a' zsidók, sem az új, sem az ó kalendarium szerént esett farsang végén bé nem tellyesedett. Nemtsak itt, hanem közönségesen minden Európai Birodalmakban, ki vévén Olasz Országot, a' hol ellenkezőképen vagyon az időnek folyása, olly szép és mértékletes tavaszi napok tapasztaltatnak, a' minéműekről a' most élő emberek tellyeséggel nem emlékeznek. A' mezőség zöld köntösbe öltözni, az élő fák bimbózni, a' patsirták és fülemilék a' tavaszi időnek előjáró trombitásai süvöl-

tözni kezdettek. Sok babonás és a' természet titkai közt vakoskodó emberek e' világ végső romlását közelgetni hiszik és befzélnek, mintha illetően rendkívül való időfolyás soha semmi el múlt századokban nem tapasztaltatott volna. — A' *Württembergi* kronikában azt a' jegyzést találjuk, hogy 1420-dik esztendőben hasonló meleg tél vólt, úgy annyira, hogy *Mártiusnak* 20-dikán a' gyümöls termő fák bimbóikat ki hányták, *Aprilisben* a' szőlő vesszők virágzottak, *Pünköst* innepe után mindjárt el kezdődött az aratás, *Bertalan* napján az ősz bé állott, és mind kenyér mind bor nagy bőséggel termett. Hasonló időjárása és telek vóltak az azután következett 8 esztendőkben. Ha ez a' jegyzés igaz, a' mint nem is lehet annak valóságáról kételkednünk, mi is bőv aratást és szüretet várhatunk ebben és az ezután következő 8 esztendőkben.

Mivel érezhetőképen tapasztaltatik a' tűzi fának szüksége: tehát azt a' kegyelmes rendelést tettzett ő Felségének a' múlt hólnapnak 26-dikán tenni, hogy a' már találtatott és ezután is találtatandó kölfén bányáknak terméseit 3 esztendeig minden harmintzad és vám fizetés nélkül szabad legyen ide bé hozni.

Hadi Környüállások.

A' *Treviri* Érsek és V. Fejedelem a' Fels. Császár által kivánt *Római* hólnapok, avagy tábori segedelem eránt akként jelentette ki önnön magát, hogy mig egy hód földje és egy krajtzár jövedelme lélzen, addig meg nem lüzünik Ő Felségét a' Német Birodalom *Frantziák* ellen való védelmezésében segélleni. Melly bóldog vólna Német Ország, hogyha minden lakosai hasonló indúlattal és buzgósággal birnának.

Kleber Fr. Generális komandérozta *Jourdán* Generálisnak *Párisban* létele alatt az egyesült

Móseli és Sambrei armádiát. — *Jourdán* Generális *Párisban* menetelének fő tzelja nem a' vólt, hogy a' jövö táborozásnak plánumát a' Directoriummal egyyüt ki készittse, hanem inkább az, hogy armádiájának nyomorúlt állapotját szemei eleibe terjessze 's meg gyözze arról, hogy hanemha a' szükséges tábori eleségeket előre bé szerezteteti, hanemha a' Fr. lovasságot szaporitatja, és hanemha elegendő igavonó lovakat adánd az armádiáknak, lehetetlen lészzen az ellenségén gyözödelmet venni. —

A' *Rénus* felső környékéről iratik, hogy a' *Landaui* katoná örizet 10000 főből álló légyen; hogy ottan is egy complott nyilatkozott ki, mellynek tzelja a' vala, hogy a' puska poros magazinumokat meg gyújtván az egész várast el pufzittsák, 's szabados útat nyithassanak az ellenség bé menetelére.

Koblentzben nem vólt olly fényes inneplés *Jan. 21-dikén* mint vólt magában Fr. Országban 's másutt is. — *Kléber* Generális ebédjére most is minden nap 15 lovisdort kell a' városnak fizetni. — A' *Mósel* vizére ismét két hidak épitetnek, és szüntelen ásatnak a' sántzok, mellyeken, hogyha békesség nem lejénd, ismét által menni igyekeznek a' Frantziák.

A' *Rénus* alsó környékéről illyetén foglalatú tudósítás jött hozzánk: *Düßzeldorfban* minden házak le szaggattatnak a' külső városokban, hogy annyival jobban meg lehessen erősíteni a' belső várost. — Az ott készitetett erősségek a' Frantziáknak állítása szerént felül haladják a' *Moguntzia* előtt vólt erősségeket.

Cseh Orzágnak Leitmeritzi kerületében fekvő *Visentál* nevű helységben egy tehene vólt egy mólnárnak, melly terhes lévén igen vastag vólt és az ellésnek idején tellyeséggel meg nem szaba-

dúlhatott a' hasában lévő borjútól. Ahozképest kénytelen volt a' gazdája a' tehenet le vágatni, mellyből egy 132 fontos borjú vonatott ki.

A' *Palatinátusi* V. Fejedelemségben és *Biponti* hertzogságban fekvő helységek felettébb panaszolkoznak a' Frantziákra, a' kik a' polgári hitet le nem tett papokat vagy annak le tételére kényszerítik, vagy ki üzik honnyaikból. A' hazájokból ki költözött, de oda ismét vissza tért lakosok tartoznak 20 nap alatt 8 polgár keze irásával meg erősített tanúbizonyságot mutatni hazájokból lett kimenetelekről, oda lett vissza térésekről, jó magok viseletekről, és arról is, hogyha 1789-dik esztendő előtt föld mivelő avagy kézi mesterséget gyakorló emberek voltak e' avagy nem; ennekfelette minden ingó és ingatlan jószágaitat feljegyezni és bé jelenteni. A' ki a' meg határozott idő alatt azt nem miveli, minden jussától 's jószágától meg fosztatik.

Nagy Britannia.

A' *Pith* és *Grenville* királyi ministerek által javasoltatott, és a' voksnak többsége által a' Parlamentokban jóvá hagyatott *Billek* ellen, mellyeknek egyike a' király életének bátorságát, a' másika pedig a' közönséges tsendességnek fenn tartását tárgyazzák, még most is keményen rugódoznak az antiministeriális résznek, nevezetesen az úgy nevezett *Wigh-Clubnak* tagjai, és következő irásban és módon nyilatkoztatták ki az ellen való gondolkozásokat: „A' midőn mi alább irtak, *úgymond*, el húnymt őseinknek álhatalos és emlékezetes erőlködésekről, mellyet a' közjónak és a' nemzet szabadságának fenn tartására fordítottak, emlékezünk, egymásnak azt ígérjük és közönségesen arra kötelezzük magunkat édes Hazánknak, hogy a' tudva lévő *Billeknek* el töröltetésekre, constitutióinkhoz és törvényinkhez illendő-

képen minden eszközökkel élhessünk, mivel mind a' kettő által el nyomattatnak régi és kétségtelenben nem hozattatható törvényeink és szabadságunk, a' mint az 1688-dik esztendőbeli ditsőséges revolutiónak alkalmazhatóságával is kívántatott 's meg is engedtetett. "

Egyfzersmind egy promemoriát készített ki a' nevezett *Klúb*, a' mellyben elő hordja azon okokat, a' mellyek által ezen közönséges declaratiónak kiadására és az öfzve szövetkezésre alkalmazhatóság szolgáltatott. Országunknak fekvése, *úgymond*, meg nem engedi sarkalatos törvényeinknek fentartását néhány tagjainknak védelmezésére bizni. A' *Wigh-Klúb* változhatatlanul a' *Britanni* Constitutiónak sarkalatos tikkelyeihez támaszkodván nem nézheti bé húnym szemekkel a' nemzet szabadsága leg erősebb oszlopainak semmivé való tételét. A' mi értelmünk szerént egyedül azon törvényes hatalom által tartathatik fel a' mi Constitutiónk, a' melly a' törvények által engedtetett a' nemzetnek. Annakokáért kötelességünknek esmérjük azon eszközök által, a' mellyek még most törvényeink szerént szabadosok, a' nép itélettelére apellálni 's értelmének közönséges kijelentését eszközölni. Ezen feltételből szövetkeztünk öfzve polgár társainkal, hogy t. i. az utolsó Parlamentomban bé vétetődött két *Billeket* visszavétessük. A' közönséges gyűllések ellen hozott törvény ellenkezik a' szabad nemzet indúlatjával és méltóságával. Országunknak Constitutiója a' népnek egytetésén és engedelmisségén fundáltatik, lehetetlen a' terrorismusnak a' Constitutio veszedelme nélkül fel álitatni, e' pedig a' nemzetnek azon jussán fundáltatik, melly szerént a' közönséges dolgokról a' maga értelmét ki nyilatkozathattya. Az alsó Parlamentom a' mi jussainknak és szabadságainknak leg nagyobb védelmezője, a' király és felsőbb Parlamentomnak méltósága és privilegiumai védelmeznek bennünket tu-

lajdon képviselőink ellen, és nekünk mindenkor szabadságunk vagyón panaszainknak a' király trónusa eleibe való vitelére. Ezen jusnak meg szorítása annak valóságos semmivé való tétele. Régi törvénytévőink meg hagyták a' népnek azt a' just, hogy közönséges meg egyezésből esedezhessenek fejedelmünk előtt, következésképen meg hagyták azt is, hogy az ilyen esedező leveleknek készítésekre közönséges gyűléseket tarthasson. — —

Méltán panaszolkodunk azon *Bill* ellen is, melly a' király személyének bátorságát tárgyazza. Mi mindnyájan király alatt élni akaró emberek vagyunk; úgy de a' jobbágyoknak szeretete és engedelmessége által, a' mint őseink is mondták, sokkal jobban védelmeztetik az uralkodó fejedelem mint a' rettentő és büntető törvények által 's a' t. Hogyha az elmúlt időkben ilyen törvényeket hoztak volna törvénytévőink, bizonyosan számkivetésbe küldettek volna szabadságunknak leg nagyobb pártfogói, mint p. o. *Locke*, *Somers* 's több hozzájuk hasonlók 's a' t.

Jan. 25-dik napján nagy vendégséget tartottak a' *Fox* úr követői az ő születése emlékezetének meg tisztelésére, úgyhogy a' *London*, *korona* és *vasmatska* nevű vendéglő házakban meg nem férvén, más vendéglő házakban is öszve gyűllöttek. Az előtt való napon nagy földindulás tapasztaltatott a' városban, mellyet az attól 6 mélföldnire lévő puskaporos malomnak meg gyűlladása okozott, a' melly alkalmatossággal 4 ember vesztette el életét.

Frantzia Ország.

A' midőn mind *Párisban*, mind az egész Fr. Országban, a' Directorium parantsolatja ízerént néhai XVI. *Lajos* erőszakos halálának napja meg

innepeltetett, 's minden, a' ki tsak a' gyanúságba való esést el kerülni akarta, magát a' királyi méltóság örökös gyűlölésére esküvéssel le kötelezte volna, az úgy nevezett *le Quotidienne* nevű *Párisi* újság levél a' meg holt király hamvainak tilzeteletére mind ötöt felettébb meg ditsérte, mind a' királyi méltóságot annak otsárlóitól meg menteni igyekezte.

„Tegnap vólt, *úgymond*, Januariusnak 21-ik napja — tegnap minden közönséges levelek, a' mellyek a' kórmányfzék sugallásaitól függenek, tele vóltak azon szerentsétlen férfiúnak motskolásával és rágalmazásával, a' ki ennekelötte Frantzia Országának ura vólt, a' kit a' Frantziák meg öltek, és meg öletésének emlékeztető napját meg inneplik. Ezeknek a' furiák által lelkesitetett *Journalistáknak* rágalmazásokat olvasván, a' bölts *Montesquieunak* ama szavára emlékeztem: *A' következő maradékok által mutatandó hely, mint más egyéb is a' fatumtól függ. Jaj az olyan fejedelem ditsőségének, a' melly azoktól nyomattatik el, a' kik annakutánna uralkodnak. Ti közönséges írók, a' kiket tsak azért fogadott bérbe a' kórmányfzék, hogy a' respublikanismusnak tüzét a' lakosokban fel gerjesszétek, egy tseppel sem vagytok nálam jobbak, nékem is olyan szabadságom vagyon mint tinéktek, gondolatimnak azon fejedelemtől való ki jelentésére, a' kiről ti is beszéltetek a' jövendőségnek. Valójában otsmány-ság vólna, ha tsak azokat lehetne írni respublikánkban, mellyek a' kórmányfzéknek tettzenek. Némellyek ugyan ezt sugalják egymásnak füleibe, de én meg piritom ortzájokat, és lelkem ismérete sugallása szerént télszek néhány jegyzéseket XVI Lajos uralkodásának idejéről.“*

„*XV Lajos* halála után az egész nemzet törvényes előjáróinak vissza térése után sohajtozott; XVI Lajos kivánságának tellyesítésére vissza hiv-

ta a' számkivetésbe küldetett Parlamentomot ; és épen ez a' történet mind XVI *Lajosra*, mind az egész Fr. nemzetre következett szerentsétlenségeknek a' kútfeje ; de azért még is meg kell vallani, hogy a' ki így kezdett uralkodni, nem vólt a' tyrannus. A' maga hatalmában bizakodó király minis-terjeinek választásában azon igyekszik, hogy oly-lyakat választhasson, a' kik néki ellene ne mond-
janak ; XII *Lajos* jó király *d' Amboise* jó Kárdi-nálist, XIV *Lajos* telhetetlen király pedig a' sza-
badon uralkodni szerető *Louvoist* választották. Kik vóltak XVI *Lajosnak* nevezetesebb ministerjei ? *Malesherbes* és *Türgott*, a' kikről még most is tisztelettel emlékeznek a' Publicum. Az utólsóbról azt mondotta XVI *Lajos* : *Türgoton* és magamon kívül senkit sem esmérek, a' ki az én népemet igazán szeretné. Hát az ilyen választás és az ilyen belzédek tyrannismusnak jelei é ? Igasságot szerető emberek azt tudakozom töletek, hogyha egy olly király találtatott vólna *Európában*, a' ki a' Frantzia nemzet ellen való öszve szövetségéstől idegen lévén azon szempillantásban, a' mellyben a' szabadság zászlóját szélnek botsátotta, annak védelmezésére ajánlotta vólna magát, illene e' róla azt mondani, hogy ő a' nemzet szabadságának ellensége legyen. *Patrióták* emlékezzetek az *Améri-kai* háborúra, feleljetek kérdésekre, külömben az Amérikákusok fognak arra válaszolni. — Még egyet tudakozok töletek : a' melly király a' maga tartományiban a' torturát, az az a' kínzás által való vizsgálást, az örökös jobbágyságot, 's több effélét el töröl tyrannus é az ? minekelötte felelnétek, azt mondom ti néktek, hogy ezen jól-tévő tselekedetái XVI *Lajos* királynak ditsösséges-sé tették az ő uralkodását. “

Minekutánna ez a' fent említett újság író XVI *Lajos* uralkodásának idejéről ditséretesen emlékezett vólna, ekként rekesztette bé irását : “ Nem szóllok, *úgymond*, többé a' Fr. monarchiának utól-

só idejéről; hanem azt tudakozom tölletek, szójatok igazán, mit akartok azzal, hogy a' valóságos történeteket rút szinekkal akarjátok le festeni, a' régi históriákat meg hazuttolni 's gyűlölségteknek és bosszúságtoknak részesevé tenni? Fenn áll a' respublika, és már az elég — — miért kegyetlenkedtek a' meg hóltaknak hamvai ellen? — hogyha a' jelenvaló kormányozásnak módja jó, engedjétek meg a' népnek ezt az előbbivel öfzve hasonlítani. A' ki erről meg győződött, és el hiteti magával, hogy ez által szerentsésebbé tette magát a' nemzet, miért kívánja a' hóltaknak sirjait fel dúlni, és az utolsó menedék helyig ki gúnyolni a' szerentsétlenséget? Én magáért szeretem a' szabadtságot, 's nem akarom azokkal a' képmutatókkal öfzve hasonlítani, a' kik az ördögtől való félelem miatt szeretik az Istent, “

Dumont nemzeti képviselő hosszas beszédet mondott az ifjabb Tanács gyűlésében a' királyi hatalom gyűlölésére való politica meg esküvésről: „Ez, *úgymond*, új és minden fundamentom nélkül való találmány, mivel a' királyság magában gondoltatván tsak metaphysicai szó, a' melly valósággal fel nem ál, és így sem szeretetünknek sem gyűlölésünknek tárgya nem lehet. Tehát azokba határozódik meg a' mi gyűlölségünk, a' kik a' királyi név alatt a' királyság hatalmával birnak.“

Úgy de illyen értelemben is mitsoda okunk volna a' királyság gyűlölésére? Mindnyájunknak meg kell vallanunk, hogy sok Európai Státusok vagynak, mellyekben ezen név alatt igen jól folytatatik az igazság, kinek kinek tulajdonossága bátorságban vagyon, az emberi társaság szerentsése tétetik, 's ennek böldegságára minden eszközök fordítatnak. Ezek a' fontos foglalatosságok nem meg útálásra 's nem gyűlölésre méltók, melyek vagy egyetlenegy személy által mint egy familiának feje által gyakoroltatnak mint p. o. *Ve-*

lentzében, Bernában, és az egyesült Amerikai Statusokban, vagy pedig többek által: Romában két polgár mesterek, Spártában két királyok voltak, és még most is néhány apróbb köztársaságokban több tanácsos férfiak igazgatják a népet — Illyenképen a törvényeknek végre való hajtása valósággal jó és rendes hatalom, akárminémű neve legyen annak.“

„Hogyha olly értelemben veszfzük a királyságot, a minéműben vétetik most Európában t. i. azon felső hatalomért, a melly a Statusoknak constitutiója szerént a törvényeket fenn tartja, védelmezi, 's magok erejében meg hadja, miként fogjuk a királyság gyűlölésére tett esküvésünket a Svétziai, Daniai, Spanyol, és Pruszsiai királyoknak barátságokkal meg egyeztetni? Barátjaiknak lenni mondjuk magunkat, még is esküvéssel kötelezzük magunkat gyűlölésekre, még is irtódzunk tőlök — igen különös barátság ez.“

„Gyűlölöm a tyrannismust és a tyrannusokat, minden jó constitutiót szeretek, a melly által bódoggá, bátorságossá tétetik az emberi nemzet, és egyedül azokat gyűlölöm, akár *Caesárok* akár *Roberspierek* legyenek azok, a kik az engemet és másokat boldogokká tévő constitutiót el rontják.“

Azt végzette a Directorium, hogy a kik a királyság gyűlölésére magokat esküvéssel kötelezik, a protocollumba való kezek írásaikkal is kötelezzék arra magokat. Ezt a végzést és esküvésnek módját nagyon ki motskolta a *Courir universel* nevű Párisi újságírója, 's hasonlította azt a szerelmeseknek esküvéseihez: „Jobb é ez *úgymond* az előbbinél, az idő fogja meg mutatni; hanem előre is azt mondhatjuk, hogy ezen esküvéseknek semmi bé folyások nem lészzen a Frantzia respublika következő állapotjába. Nem első dolog, hogy a Philosophus Frantziák tsak

gyermeki játéknak tartották az esküvést, mire való vólt az az esküvés, mellyet a' revolutio előtt és után XVI *Lajosnak*, a' papság polgári alkotmányának, az 1791-ik esztendői monarchica constitutiónak, és az 1793-dik esztendői szüntelen változó revolutionális constitutiónak le tettek? "

Jan. 22-dikén panázt tett *Lesage-Senant* a' *Rodanusi* osztály deputátusa *Simeon* ellen az ifjú Tanáts gyűllésében, 's felöle azt mondotta, hogy ő emigráns, és levelezik a' *Verónai* királlyal; állatásának bizonyosságára egy *Génuai* levelet mutatott, 's azt kívánta, hogy tétessék eránta jelentés a' végrehajtó Tanátsnak. *Duplantier* ezt az ellenvetést tette az említett levél ellen, hogy bizonytalan annak kútfeje. — *Dumolard* azt kívánta, hogy hanemha fontosabb okokkal mutatja meg *Lesage* a' maga állatását, hamis káromlónak fogja ötet tartani. Önnön maga *Simeon* is védelmezte magát, meg beszélette hazájából lett ki költözésének okait és környülállásait, 's egészen meg igazította magát. Illyenképen el mellőzván az ifjú Tanáts a' vádat, *Camust* előülönök, az Ausztriai fogságból vissza tért deputátusokat pedig úgy mint *Bancált*, *Quinettet*, *Lamarcet* és *Drouetet* titoknokokká választotta.

Jourdán Generális *Párisban* néhány napokig tartott mulatása. és a' Directorium tagjaival 's hadi dolgokra ügyelő miniszterrel való tanátskozása után, Jan. 25-dikén a' kórmányára bízott *Francia* armádiához vissza tért. Úgy mondják, hogy *Pichegrü* Generális is *Párisba* fog menni.

A' *Moniteur* nevü és más *Párisi* újságok a' békességnek siettetésére ki hirdették *Kant Immanuel Königsbergi* igen híres Filosofusnak és Professornak közönséges békességről irt filosoficum planumát, mellynek 3 nevezetes szakaszai vannak, úgymint: 1) Az örökös békességnek előjáró

és meg határozó tzikkelyei. 2) Annak garantiája, avagy evictiója. 3.) Az erköltsi tudomány és politica közt való relatio a' közönséges békeségre nézve. *Albüis* hires *Párisi* poëta egy álmanakot irt e' folyó e'ztendöre ilyen tzim alatt. *Adieux de Marie Therese Charlotte de Bourbon*, az az: *Isten veled Burbon Mária Theresia Sarlotta*. Ebben az álmanakban le írja ezen fogságából ki szabadult hertzeg asszonynek életét, a' tempeli fogházat, az abban történt anekdótákat, az Austriai fogságban vólt Frantzia deputátusoknak vele való fel tseréltetésének históriáját, utazását. 's a' t.

Batáviai Respublika.

Jan. 26-dik és 27-dik napjaira vólt meg határoztatva a' *Hollandiai* tartományban a' *Batáviai* nationális Conventre küldetendő 55 nemzeti képviselőknek ki választatások. A' Köz Rendeknek azon rendelése ellen, melly fzerént ezen választásnak módját ki nyomtattatni és ki osztogattatni parantsolták, mint ártalmas, törvénytelen, és a' respublika mostani környülállasaival ellenkező parantsolat ellen mind a' *Frisiai*, mind a' *Zélandiai* tartományoknak küldötjei protestáltak. A' *Hollandiai* tartománybéli deputátusok *Jan. 25-dikén* rendkívül való gyűlést kívántak a' Köz Rendek által tartatni, 's akként nyilatkoztatták ki magokat, hogy mivel ők reá úntak a' fent nevezett ellenkező tartományoknak ellenkezéseikre, akármikövetkezése légyen a' dolognak, többé utánnok nem váraoznának, hanem a' múlt *Dec. 30-dik* napján a' nemzeti gyűllés tartása eránt hozott végzéseket végre akarják hajtani.

Az *Amsterdami* nép képviselői arra serkengették a' *Hollandiai* tartomány képviselőit, hogy sürgessék a' Köz Rendeknél két deputatusoknak minél elébb *Párisba* lejendő küldetéseket, a' kik

a' Fr. respublikával szerzett szövetség ereje mellett arról tanátskozzanak a' *Párisi* Directoriummal, miként lehessen a' *Batáviai* respublikát állandóvá tenni, és el vesztett örökségeket visszanyerni.

Austriai Belgium.

Az idegenekre nézve, a' mint már egyszer jelentettük, kemény parantsolatok tétettek *Brabantziában*, és felnyilt szemekkel vigyáznak azon lakosokra, a' kik a' *Rénus* környékéről honnyai-ikba vissza tért emigránsokkal együtt titkos gyűléseket tartanak. — A' belső dolgokra ügyelő Fr. minister tudtára adta az A. Belgiumi olztályok kormányozóinak, minémű titkos egyetértésben legyenek, 's szüntelen levelezzenek Belgiumnak, nevezetesen *Brüsszelnek* lakosai a' Fr. respublika ellenségeivel, mellynek az a' szomorú követke-zése volt, hogy egy *Valentziennesi* familia és sok emigránsok *Brüsszelben* meg fogattak 's őrizet alá tétettek.

Az *Ostendei* municipalitas, az az polgári előjárók rabságra vitettek csak azért, mivel azt kívánták, hogy minthogy az A. Belgium a' Frantzia respublikával öszve kaptasoltatott, tehát annak lakosaival is úgy kellene bánni mint valóságos Frantziákkal, és az erőltetett költsönnek nem pengő hanem papiros pénzben való ki fizetésére kötelezni. Ez a' régi és új lakosok közt való megkülömböztetés annyival igazságtalanabbnak lenni láttatik, mivel az A. Belgium a' gyakorta való requisitiók és contributiók által egészen meg van mellyeztetve, még is már most el nem akarják tőle a' papiros pénzt venni, ámbár ottan mindent olyan pénzel fizetnek legyen a' Frantzia katonák. — *Jan.* 16-dikán nagy lárma esett a' *Brüsszeli* teatromban, egy része a' nézőknek a' Directorium rendelése szerént patrióta dallokat

dúdolni, más része pedig azt meg akadályoztatni kívánván. A' municipalitás a' fő kormányfő parantsolatja tellyesítésére adott parantsolatot.

Leg közelebb azt végzette a' *Párisi* kormányfő a' honnyai**k**ból ki költözött *Belgák* felől, hogy a' **kik** közülök 3 hólnap alatt hazájokba vissza nem térnek, úgy nézettetnek mint Fr. emigránsok, és hasonlóképen fognak meg is büntettetni. Valamiképen Fr. Országban, úgy itt is esküvéssel kellett a' lakosoknak magokat a' Fr. republika hívségére, és a' királyság örökös gyűlésére kötelezni. Az ilyen kényszerítésből ki fartsart le kötelezés és esküvés valamint a' lélek meggyőződése ellen vagyon, úgy lehetetlen annak állandónak is lenni — A' 16-dik és leg erősebb classisa a' költsönadásnak *Brabantziában* is elkezdődött.

D á n i a.

A' *Koppenhágai* Admiralitás, az az, a' tengeri dolgokra és hajós seregekre ügyelő Tanács 8 linea hajókat és 6 fregattákat készített ki e' jövő tavaszra, mellyek a' *Svétziai* flottával öszve kaptasoltatván egyelőképen fognak a' tengeren vigyázni. — A' *Koppenhágában* lévő *Svétziai* követ *Báro Sprengporten* ottan meg halálozván, pompás temetéssel akarták őtet el temetni; de mivel az ott lévő külső ministerek közt rangjok miatt vetélkedés támadt, és a' Fr. követtel együtt a' holt testet késérni nem akarták, minden pompa nélkül ment végbe a' temetés.

A' marha bőr 8 vagy 10 nap alatt való tökéletes elkészítésének mestersége 1794-dik eszten-dőben Fr. Országban találtatott fel, és mint igen hasznos és ritka találmány úgy adatott elő a' közönséges újság levelekben. — Egy *Koppenhága*

szomszédságába lakó bőr, készítő fábrikáns a' királyi kereskedésre ügyelő tanátstól azt kívánta, hogy adattassék nékie egy olly bélyeges készítettlen bőr, mellyet könnyen meg lehessen más bőröktől különböztetni. Engedett a' nevezett Tanáts a' timár kérésének, a' ki 10 nap alatt épen olly jó bőrt készített, mint a' minémű készitetik *Párisban*, mellyből mind a' nyereg mind a' szíjgyártók szép munkát készithetnek.

Olasz Ország.

Baulieü (olvasd Boliö) és több Cs. Kir. Generálisok *Majlandba* menvén conferentziát tartottak a' jövő táborozásnak folytatásáról. — A' *Génuai* tartományokat szinte úgy requisitio alá vették a' Frantziák mint szinte az ellenséges földeket, melly tselekedeteket azzal akarják mentesíteni, hogy a' papiros pénzt senki se akarja elvenni a' katonáktól, melly miatt sok éh kortyot szenvednek és semmi jó köntösök nintsen.

Magyar Ország.

Esztergomból 9-ik Febr. Nemtsak azt kiki jól tudja, hogy a' folyó Frantzia háborúnak alkalmatosságával mindeneket a' magyar nemzet telylyes készséggel meg tett, valamitsak tölle az uralkodó Háznak fel segéllésére fedhetetlen hivségéhez képest meg kívántatott; hanem azt is az egész világ meg esméri, hogy ezen egész idő alatt az efféle segedelem ajánlásokban nagy méltóságú Kardinális, Hertzeg és Primás Gróf *Batthyáni József* Ö Eminentziája mindenkor buzgóságával akár az Udvar', akár pedig a' Haza' várakozását tökéletessen meg előzte, és felül haladta. Ezen meg fogyaszthatatlan buzgóságátúl viseltetvén ezen nagy Hertzeg, újra mostan különbkülömbféle Tekintetes Nemes Vármegyék által, mellyekben tudnillik rész szerént Erseki, rész

szerént pedig örökös birtokai fekszenek, ötven ezer Psoni mérő zabot ő Felségének ajándékozott, melly példás hazafiúságával felbuzdítván azoknak is sziveiket, kik talán máskülömben ajánlani valamit ezen alkalmatossággal nem is gondolkoztanak volna; szükségesnek itéltem, hogy még többeknek felgerjesztésére tudtára adnám ezt a' példa nélkül való nagy készséget a' M. Kurirnak: nem is kétlem, hogy azt újság levelében béneiktassa, kiről bizonyos vagyok, hogy vélem együtt, azt tiszta szivéből kívánja, hogy az Úr Isten tartsa még hosszú időkre ezt a' nagy Hertzeget, példás Ország' oszlopát, és buzgó Hazafiját! —

Nyitra Vármegyéből Feb. 13-dik napján. Tisztelendő *Kaprinay Antal* úr, Tek. Bars Vármegyében fekvő nemes curialis *Ohaj* nevű helységnek érdemes Plébánusa, mind N. Magyar Hazánk, mind tiszteletre méltó papi Rendjének dicsőségét, 's uralkodó fejedelméhez való hűséget öregbíteni, fenn tartani, 's másoknak tanúságára ki nyilatkoztatni akarván, a' mostani költséges hadakozásnak körülállásai közt, személy szerént 150 Psoni mérő zabot ajánlott Fels. Urunknak. Melly jó hazafiúságát ő Felsége kegyelmesen elfogadta, és nyájas szivességgel meg is köszönte. Méltó, hogy az illy érdemes hazafiaknak fejedelmekhez buzgó szeretete és hűsége a' két Magyar haza előtt közönségessé tétessen, és nemes virtusának követésére mások is felserkentessenek.

S. D. D.